

Exteriör ommålning av

Boo kapell

Antikvarisk kontroll, Boo socken,
Nacka kommun, Uppland

Kersti Lilja

Rapport 2004:13

Exteriör ommålning av

Boo kapell

Antikvarisk kontroll, Boo socken,
Nacka kommun, Uppland

Kersti Lilja

Rapport 2004:13

 STOCKHOLMS LÄNS MUSEUM

Box 6176 102 33 Stockholm

Tel 08-690 69 60 Fax 08-32 32 72

Besöksadress: Klarahuset, Sabbatsbergsvägen 6

© Stockholms läns museum
Produktion: Stockholms läns museum
Redaktionell bearbetning: Kersti Lilja

Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133

Stockholm 2004

Innehåll

Sammanfattning av utförda åtgärder	5
Administrativa uppgifter	5
Byggnadshistorik med relevans för ärendet.....	5
Utförda åtgärder	6
Avvikelse från arbetshandlingar.....	7
Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder	7
Bilder.....	7-9

Sammanfattning av utförda åtgärder

Arbetena på Boo kapell har omfattats av skrapning, slipning, målning och viss trälagning av fasaderna. Fönsterbågarna har renoverats på verkstad.

Administrativa uppgifter

Objekt	Boo kapell
Socken	Boo socken
Kommun	Nacka kommun
Arbetshandlingar	April 2004, Harry Jacobson Målerifirma, Bengt Jacobsson
Länsstyrelsens beslut	434-03-66070
Byggherre/beställare	Henrik Ribbing
Entreprenör	Harry Jacobson Målerifirma, Bengt Jacobson
Antikvarisk kontrollant	Kersti Lilja, Stockholms läns museum
Byggnadstid	April – juni 2004
Antikvarisk slutbesiktning	2004-06-08

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Boo herrgård och kapell uppfördes för eget bruk efter ritningar av Nicodemus Tessin d.y. Huvudbyggnaden uppfördes år 1720, fyra år senare uppfördes kapellet.

Bevarade byggnadsritningar visar att Tessin d.y. ursprungligen tänkt sig en mer påkostad byggnad men av ekonomiska skäl blev kapellet uppfört i liggande timmer och med spåntak.

Kapellet är byggt i korsform med vapenhus i den södra korsarmen och sakristia i den norra. Under de första femtio åren stod fasadernas liggtimmer mörktjätrat, men år 1776-77 panelades kapellets fasader och ströks med rödfärg. Först 1836 målades fasaderna ljust gula och pilastrarna grå.

Vid slutet av 1800-talet erhöll kapellet en mörkt gul fasadfärg och brun färg på pilastrar och foder. Troligen ersattes panelen med ny vid tillfället (de äldsta färglagren är från slutet av 1800-talet). Under 1900-talets senare del målades kapellet med alkydolfärg. Fasaderna målades gula och knutlådorna bruna (den gula var ljusare än underliggande färglager och den bruna mörkare än underliggande).

Utförda åtgärder

Arbetena på Boo kapell har utförts av Bengt Jacobson, Harry Jacobsons målerifirma. Stockholms läns museum har utfört antikvarisk kontroll.

Fasad

Panelens vattbrädahar lagats i ytterhörn, runt knutlådor. På södra fasaden, i innerhörnet, öster om entréporten, har vattbrädan kompletterats med trekantslist för att erhålla lämpligare lutning. På norra fasaden har bräder i knutlådornas fundament delvis ersatts med nya. Befintliga plåtbleck på hörnstolparna har lagats på två ställen, på östra fasaden.

På sex ställen har hål i takfoten täckts med sträckmetall.

Fasaderna skrapades och slipades till fast underlag efter att äldre kvarvarande färglager hade dokumenterats och fastställt av antikvarisk kontrollant och entreprenör. Därefter målades fasaderna med Engwall och Claessons linoljefärg i tidigare färgsättning (det sena 1800-talets färgsättning). Ovan nämnda lagningar i takfoten har målats med Engwall & Claessons linoljefärg i underliggande kulör.

Fönster

Fönsterbågarna renoverades på verkstad. Befintligt kitt ersattes med nytt linoljekitt. Trasiga glas ersattes med likvärdigt. Befintliga hörnbeslag kompletterades på ett par ställen med likadana. Bågarna skrapades rena från löst sittande färg, varefter de målades med linoljefärg ut- och invändigt.

Dörr

Dörren skrapades ren från löst sittande färg och målades utvändigt med linoljefärg.

Stuprör

Befintliga stuprör skrapades rena från löst sittande färg varefter de målades med Engwall & Claessons linoljefärg i samma kulör som bakomvarande knutlådor.

Kulörer:

Fasadfärg	Kulörbetäckning: 2A-920 (RAÄ). Pigment: Järnoxidgult 920 i vit linoljefärg.
Foder, knutlådor, stuprör, takfot	Kulörbetäckning: NCS: 5030-Y40R. Pigment: Bränd terra 46, Järnoxids svart 318 och järnoxidrött 225 i vit linoljefärg.
Dörr, fönsterbågar	Kulörbetäckning: 1A-48A (RAÄ) Pigment: Engelskt rött.

Avvikelser från arbetshandlingar

Tillkommande arbeten

I samband med restaureringen av kapellets fasader kommer kapellets sockel att rengöras från löst sittande bruk. Nya fogningar kommer att göras varefter sockeln putsas. Traditionellt kalkbruk kommer att användas varefter sockeln avfärgas grå med traditionell kalkfärg.

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Vid exteriör ommålningen av Boo kapell har man i färg- och materialval återgått till kapellets utseende vid slutet av 1800-talet. Nuvarande kulörer har tagits fram efter analys av de äldsta färglagren på nuvarande panel.

Arbetena har utförts med stor hantverksskicklighet och i enlighet med antikvariska krav och Länsstyrelsens beslut.

Boo kapells färgsättning före arbetena. Bengt Jacobson håller upp ett färgprov till entrédörren, södra fasaden. Foto: Kersti Lilja, april 2004.

*Ny vattbräda på knutlåda.
Foto: Kersti Lilja, maj 2004.*

*Imålning av gångjärn efter att fönsterbågarna satts tillbaka, norra fasaden.
Foto: Kersti Lilja, juni 2004.*

*Kapellet efter arbetena, södra fasaden.
Foto: Bengt Jacobson, juni 2004.*

*Kapellet efter arbetena, östra fasaden.
Foto: Bengt Jacobson, juni 2004.*